

VÁŠ DOPIS ZN.:

TEL.: 952230968

E-MAIL: leona.wunschova@vzp.cz

DATUM:

Vážení,

dovoluji si obrátit se na vás v záležitosti postavení Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále jen VZP ČR) jako poškozené a tedy účastníka správního řízení vedeného dle zák.č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon o přestupcích.

Jedná se o případy, kdy VZP ČR uplatňuje nárok na náhradu škody spočívající v nákladech vynaložených podle § 55 zák.č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění souvisejících zákonů (dále jen ZVZP). Dle tohoto ustanovení jsou příslušné zdravotní pojišťovny oprávněny vůči třetí osobě nárokovat náhradu nákladů na hrazené služby, které vynaložily v důsledku zaviněného protiprávního jednání třetí osoby vůči pojištěnci.

Správními úřady je dlouhodobě zastávána praxe, kdy nepovažují VZP ČR za poškozeného ve správním řízení a nepřiznávají jí tedy postavení účastníka řízení. Své rozhodnutí odůvodňují správní úřady tím, že škoda nebyla VZP ČR způsobena přímo ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o přestupcích, nýbrž toliko jako důsledek nákladů za péči hrazenou ze zdravotního pojištění.

VZP ČR se proti tomuto postupu bránila žalobou a Městský soud v Praze vydal dne 27.2.2020 rozhodnutí sp.zn. 10 A 76/2018, v němž zcela vyhověl argumentaci VZP ČR.

Z odůvodnění citovaného rozsudku si dovoluji zejména uvést:

Charakterem nároku založeného § 55 ZVZP se v minulosti opakovaně zabývaly trestní soudy, přičemž dovodily, že tento nárok je svou povahou nárokem na náhradu škody. Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 18.2.2003, sp.zn. 4 Tz 4/2003 uzavřel, že „právo zdravotní pojišťovny na náhradu škody spočívající v tom, že pojišťovna uhradila náklady na léčení svého pojištěnce v příčinné souvislosti s tím, že mu bylo zaviněným protiprávním jednáním třetí osoby způsobeno poškození zdraví, je zakotveno v ustanovení § 55 ZVZP. Jedná se o speciálním právním předpisem založený samostatný nárok zdravotní pojišťovny vůči třetím osobám. Nárok dle §55 ZVZP, byť je nazýván nárokem regresním, je svou povahou nárokem na náhradu škody, spočívající v tom, že

zdravotní pojišťovna uhradila náklady na léčení svého pojištěnce v příčinné souvislosti s tím, že mu bylo zaviněným protiprávním jednáním třetí osoby způsobeno poškození zdraví. Soudy dále ustáleně judikují, že práva poškozeného, včetně uplatnění nároku na náhradu škody ve smyslu § 43 odst. 3 trestního řádu, může v trestním řízení vedeném pro trestný čin, jímž bylo ublíženo na zdraví, vykonávat rovněž zdravotní pojišťovna, avšak teprve, jestliže alespoň z části uhradila náklady léčení osoby, jež újmu na zdraví utrpěla.

Soud přitom nevidí jediného rozumného důvodu, pro který by shora uvedené závěry vyplývající z rozhodovací praxe trestních soudů, týkající se charakteru nároku zdravotní pojišťovny dle § 55 ZVZP, neměly být aplikovány v řízení o přestupku, uplatní-li VZP ČR právě nárok záležející v újmě vzniklé jí v důsledku vynaložení nákladů na léčení svého pojištěnce, a to v příčinné souvislosti s jednáním obviněného z přestupku.

Soud nespatřuje v právní úpravě trestního řízení a úpravě přestupkového práva žádný rozdíl, pro který by bylo důvodné a souladné s principem jednotnosti a bezrozpornosti právního řádu a zásadou rozumného uspořádání společenských vztahů zacházet s nárokem zdravotní pojišťovny podle § 55 ZVZP v řízení o přestupku odlišně.

Poškozený či jeho majetek nemusí být přímým předmětem útoku obviněného. Takové pravidlo z předmětných ustanovení nevyplývá. Podle názoru soudu se správní orgán mylí, pokud dovozuje, že majetková újma není zdravotní pojišťovně způsobena „přímo“, resp. „bezprostředně“. Nárok zdravotní pojišťovny dle § 55 ZVZP je zvláštním nárokem na úhradu majetkové újmy záležející v nákladech na péči hrazenou ze zdravotního pojištění, které byla zdravotní pojišťovna povinna vynaložit právě a jediné v důsledku zaviněného protiprávního jednání obviněného vůči pojištěnci.

Doufám proto, že ve světle výše citovaného rozsudku a zejména jeho precizního odůvodnění dojde ke změně v přístupu správních orgánů k VZP ČR, které bude nadále přiznáváno postavení účastníka správního řízení (poškozeného) a nebude nutné nadále se domáhat nároků z tohoto postavení vyplývajících v soudním řízení. **Především si tedy dovoluujeme požádat o pravidelné vyrozumívání o zahájení řízení o přestupku.**

Děkuji, s pozdravem

Mgr. Leona Wünschová
Ředitelka právního odboru
RP Ústí nad Labem